

هه ئۆیستی به کیتی شوڤشگێرانی کوردستان سه بارهت به به یاننامه ی هاوبهشی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و حیزبی پان ئێرانیست

بهشی به کهم: چاوخشانیک به سهر دهقی به یاننامه که دا

حیزب و ریکخراوه سیاسییه نه ته وه ییه کانی کوردستان له هه موو پارچه کانییدا ریکخه ری بزوتنه وه ی رزگاریخوازی گه لی کوردن و ریبه رایه تی نه و بزوتنه وه یان له ده سدایه. ئامانج، دروشم، تاکتیک و ستراتیژی، به رگری یان و تووێژ، پاشه کشه یان پیشره وه ی و هاوپه یمانییتی و پێوه ندییه کان و ... تاد له ده ست نه واندایه. نه مه باش یان نه باش واقعییه تیکی حاشا هه لنه گره. بۆیه هه ر هه ئۆیست و پریاریکی نه وان راسته وخۆ له سهر بزوتنه وه رزگاریخوازییه که مان و کورد و پاشه روژی شویندانه ره.

حه و تووی رابردوو، به یاننامه یه کی هاوبه ش له لایه ن حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و حیزبی پان ئێرانیست/ه وه بلاو کرایه وه. به ماوه ی چه ن رۆژیک، دووه مین به یاننامه ی هاوبه ش له نیوان نه و دو حیزبه دا بلاو بووه وه. بلاو بوونه وه ی دووه مین به یاننامه و دانانی ژماره له سهر نه و به یاننامه نه، نه وه ده گه یه ن که هه ردوولا له سهر هاوکاری و خه باتی هاوبه ش به ته واوه تی ساغ بوونه ته وه!

کتوپی ئه و رووداوه و نه بوونی رابردوو ی هاوکاری نیوان حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و حیزبی پان ئێرانیست، گوپینی دروشمی حیزبی دیموکرات له خودموختارییه وه بۆ فیدرالی له کونگره ی 13 ی دا و سوور بوونی پان ئێرانیسته کان له سهر فکر و سیاسه تی شوینستی، له لایه ک و گه شه ی بزوتنه وه ی کورد و چوونه سه ری ئاستی ویست و داخوازی رۆله کانی نه ته وه ی کورد و به هیژتر بوونی هه سستی نه ته وایه تییان" له لایه کی دیکه وه، نه و فاکتۆرانه ن که، له سهر نه و رووداوه، واته ده ر کردنی به یاننامه ی هاوبه ش و پریاردان بۆ "خه باتی هاوبه ش" له نیوان نه و 2 حیزبه دا، رامن و قسه دینن و رامانده کیشنه شه نوکه و کردن و وه رد دانه وه ی هیندیک چه مک و بنه مای سیاسی.

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و هه ر حیزبیکی سیاسی دیکه مافی خۆیه تی له گه ل نه م حیزب و نه و ریکخراوی سیاسی، یان نه م ده ولت و نه و ده ولت پێوه ندیی هه بی و دو ستایه تی دامه زینن، به یاننامه ی هاوبه ش ده ربکا و "خه باتی هاوبه ش" رابگه یه نی. به لام هه ر له و کاته شدا هیژی نه ته وه یی وه ک یه کیتی شوڤشگێرانی کوردستان که هه لگری ره سه نترین و شه فافترین داخوازه نه ته وه ییه کانه له کوردستانی رۆژه لات، به مافی خۆی ده زانی چاوه نوپ بی له هه رکام له و به ستینانه دا، با هه ر له سهر کاغه زیش بی، ویست و داخوازه کانی گه لی کورد دابینکرا بی و حیزبی دیموکراتی کوردستانی له سهر نه و پرینسیپه نه ته وه ییانه ی زیاتر له نیوسه ده یه خه باتی بۆ ده کا سوور و پیداکر بی.

به داخه وه به یاننامه ی هاوبه شی نیوان حیژی دیموکرآت و حیژی پانئیرانیست، نهک هر له ئاست ئه و چاوه نورییه دانیه، به لکوو داشکانیکی رونی حیژی دیموکرآت کوردستانی ئیرانه بو پانئیرانیسته کان و ته نیا ئه ده بیاتی ناسراوی ئه وانی له خو گرتوو و دووره له رۆحی سه رده م و له رۆحی گرینگترین بریاری کونگره ی 13 ی حیژی دیموکرآت.

سه ردیپی ئه و به یاننامه هاوبه شه به دروشمه کانی " به ره و ئیرانیکی ئازاد، ئاوه دان و دیموکرآت " و " پایه دار بی یه کییتی و یه کبوونی نه ته وه ی ئیران " دهستی پیکردوه.

دوا به دوا ی ئه و دروشمانه، باس له " پیلانی هاوبه شی هه موو هیزه دژی ئیرانییه کان " و " فپر و فیلی تایبه تی ئه وان به مه بهستی کویله کردنی نه ته وه ی ئیمه " له م برگه یه له میژووی نه ته وه و ولاتمان " ده کری و دریژه ی ئه و رسته و دیرانه بریتین له: " ئیمه حیژی نه ته وه یی و جه ماوه رییه کان که ریشه مان ته نیا له نیو کومه لگای خو ماندا یه " و " دیموکرآسی و سه روهری نه ته وه یی " و " یه کسانی ئه قوامی ئیرانی له دابه شکردنی ده سه لات و به ریوه بردنی چاره نووسی هاوبه ش " و " حاکمییه تی میلی - دیموکرآتیک " وشتی له و با به ته ن.

سه رنجدان له و رسته و دهسته واژانه، فیل و ته له که و پاشقولدانی دار و دهسته شووینیسته که ی حیژی پانئیرانیستی پیوه دیاره و نه ته نیا له ویستی گه لی کورده وه دوورن به لکوو له گه ل نامانچ و سیاسه ته کانی تا ئیستایی حیژی دیموکرآتیش ته با و گونجاو نین!

دروشمی، به ره و ئیرانیکی ئازاد، ئاوه دان و دیموکرآت دروشمیکی گشتی و هه لئه تیانه یه. له ئیرانی ئه مرودا هه لگرتنی ئه و دروشمه، ئوپوزیسیون بوون و له مال و ده ره که وتنی گه ره ک نیه! دوینی دروشمی " تمدن بزرگ " ی ئاریامیهری بوو که له سه ر بناغه ی سه ر کوتی هه موو گه لانی نا فارسی ئیران و کوتایی هینان به نیمچه ده سه لاته میلیه کانیان و به خوین ساترالیزه کردنی ده سه لاتی سیاسی، پیکه اتبوو. و ئه مرۆش دروشمی 8 سال پاشخستنی رووخانی کوماری ئیسلامی و بووژاندنه وه ی و به لاریدا بردنی بزوتنه وه ی ئازاد یخوازی گه لانی ئیرانه له ده ست ئاغای خاته می دا. له مه جلیسی شواری ئیسلامیش، مه جلیسی پاسداران و ئه شکه نجه گه ران و قاتلان، رۆژی سه دجار باس له و ئیرانه ئازاد و ئاباد و دیموکرآته ده کری.

له وه دزیوتر، دروشمی " پایه دار بی یه کییتی و یه کبوونی نه ته وه ی ئیران " ه. ئه و دروشمه ی که هه موو دوژمنانی ماف و ئازادی گه لی کورد و گه لانی بندهستی ئیران له ژیر میچیکدا کو ده کاته وه. " یه کییتی " و " یه کبوون " و دروست کردنی " ملت ایران"، ره مزی ئه و هیرش و په لامارانه بوون که قاجارییه کان له کوتاییه کانی حوکرمانیاندا ده ستیان دایه و ره زاشای ملهور، به 8 سال کوشت و پر، راه دوونان و له زیندان په ستاوتنی ئازاد یخوازی کورد و نه ته وه بندهسته کانی ئیران و سپینه وه ی دیارده نه ته وه ییه نا فارسیه کان له ئیران، به سه ره نجامی گه یاند.

کیشه که، کیشه ی زمانه وانی نییه. کیشه یه کی سیاسییه. له ژیر هر کام له چه مکه کانی " یه کییتی " و " یه کبوون " و " ملت ایران " دا، دریژه ی یه خسیری نه ته وه ی کورد و گه لانی بندهستی دیکه ی ئیران و هیشتنه وه ی ریژی می ساترالیستی له ئیراندا، هه شار دراون.

بو که سانی که که مترین ئاشناییان له گه ل چه مکه کانی " ملت " و " دولت " هه بی و پیکه اته ی ئیتنیکی ئه و ولاته ی ئه مرۆ پیی ده گوتری ئیران بناسن، ده زانن که " ملت ایران"، ده سه ته واژه یه کی ده سکرد و ئه نقه سه ته و ته نیا به مه بهستی سیاسی داتا شراوه.

ئىران ولاتىكى فرە نەتەۋىيە و بگرە ئىمپراتورىيەكى پىكھاتوو لەو نەتەۋانەيە كە بە زەبر و زەنگ و دور لە ويست و ئارەزووى خۇيان پىكھو لىكىندراون. لەم ئىمپراتورىيەدا فارسەكان نەتەۋى سەردەست و ئەۋانى دى بىندەست و بى ماف و دەسەلاتىن سەير ئەۋىيە حىزبى پانئىرانىست چاۋى تەماحى بەۋەش پىر نەبوۋە و سەۋدای لكاندىنى كوردستانى باشوورىشى بە ئىرانەۋە، لە سەر داىە. (1)

نە بە پىي ئەو پىناسە ناسراۋانەى بۇ چەمكى "ملت" كراون، ئەم نەتەۋانە "ملت ايران" پىكىدىنن و نە بە پىي ئەو رووداۋانەى لەم ولاتەدا قەۋماون، ئەو نەتەۋانە گەرەكيانە بىنە "ملت ايران". ئستاش، ئىتر لەم سەردەمەدا، ئەو ئىمكانات و دەرفەتە سىياسىانە بۇ شوۋىنىستەكانى نەتەۋى سەردەست نەماۋە نەتەۋە بىندەستەكان ئاسمىلە بكن و بىانتوئىننەۋە!

بۇ كەسانى كە لە زمانى سىياسى دەگەن، حالى بوون لە رۇحى زال بە سەر ئەو بەياننامەيە ئەستەم نىە. يەكەم دىرى بەمچۆرە دەستى پىكردو: "لەم بىرگە تايبەتە لە مېژوۋى نەتەۋە و ولاتەكەماندا، ھەموو ھىزە دىرى ئىرانىيەكان بۇ بەرئوۋە بىرەنى پىلاننىكى ھاۋبەش بە مەبەستى كۆيلە كىردنى نەتەۋەكەمان و درىژەدانى تالانگەرىيەكانى خۇيان لە سامانە نەتەۋەبىيەكانمان، دەستىان ناۋەتە نىۋ دەستى يەكتەر و ھەۋلەدەن كۆلەكەكانى دەسەلاتدارىتى كۆمارى ئىسلامى بە فېر و فىلى تايبەت بە خۇيان، سەقامگىر بكن." (2)

نوسەرى ئەم بەياننامەيە، كە دەبى پان ئىرانىستىكى ئاگادار لە بارودۇخى سىياسى سەردەم و شارەزايەكى باشى سىياسەتى حىزبەكەى بى، چاك دەزانى باسى چ دەكا، ەۋدالى چىيە و مەبەستى لە "لەم بىرگە تايبەتە لە مېژوۋ" و "ھەموو ھىزە دىرى ئىرانىيەكان" و "پىلانى ھاۋبەش" و "فېر و فىلى تايبەت" چىە. ئەو بەو زمانە سىياسىە دەلى: زەمان، زەمانى سست بوون و رمانى بناغەى رىژىمە ساترالىست و دىكتاتورىيەكان و پىروژ نەمانى سنورە دەسكردەكانە، چەلى نەمانى پىروژى چەمكى "حاكىمىەتى مىللى" ۋەلى "دەستىۋەردانى ئىنسانى" يە و حەلى ھەۋل و ۋەخۆكەۋتنى نەتەۋە بىندەستەكان بۇ خۇ رزگار كىردن و بوون بە دەۋلەتە، كاتى بەرىنگىر كىرانى "ئىران" لە سەر كىشەكانى تىرۋىرەم و چەكى ئەتۋمى و شتى لەو بابەتەيە لە لايەن دەۋلەتى ئەمىركاۋە و دور نىيە ئىمەش بە دەردەكەى حكومەتى بەعسى عىراق بچىن! دەنا، كام "ھىزى دىرى ئىرانى" تا ئىستا توانىۋىە "ملت ايران" زنجىر بكا و "درىژە بە تالانگەرىيەكانىان" بەدەن؟ ئەم دىرانە و نىۋەرۋك و مەبەستى، راست بە پىچەۋانەى ناۋەرۋك و مەبەستى پەيامەكەى سكرتېرى گشتىيى حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران بۇ جۇرچ بوۋشە!

پان ئىرانىستەكان و ھەموو شوۋىنىستەكانى دىكەى ئىران، چ ئەۋانەى لە دەسەلاتدان و چ ئەۋانەى لە ئۆپوزىسيون دان و پىراى دەسەلاتدارانى ترك و ەرەب ھەقى خۇيانە لەم "زەمان" ە بترسن و بۇ بەر بەرەكانى لەگەل "پىلانى ھاۋبەش" پال و يكدەن. ئەم ترس و نىگەرانىيە، پان ئىرانىستەكان و خامەنەيى و خاتەمى و ھەموو قۇل و بالەكانىان لە دەسەلات و دەرەۋى دەسەلاتدا لەيەك بەر دا كۆ دەكاتەۋە و لە دەرەۋى ئىرانىش، دەيانخاتە پال: شوۋىنىستەكانى ترك و ەرەب، پاشماۋەكانى رىژىمى سەدام حسەين، ئەلقاعىدە و ھەماسى ئىسلامى و حىزبۇللاى لوبنان! ئەۋە نىيە كار بەدەستانى ئىرانى و تركىا و سورىا لە ھاتوۋچۇ و كۆبوۋنەۋەدان لە گەل يەك. ئەۋە نىيە، پاشماۋەكانى بەعس و ئەلقاعىدە و جەيشى مەھدى و جەيشى موھەمەد لە عىراقدا پالىان بە يەكەۋەداۋە.

بەلام بە پىچەۋانەۋە، كورد و گەلانى دىكەى بى دەۋلەت "لەم بىرگە تايبەتە لە مېژوۋ" ھەلىكىان بۇ ھەلكەۋتوۋە. ئەو گەلەى بتوانى ئەم دەرفەتە بە قازانجى خۇى بقوزىتەۋە و لە شكاندنى تابۇكان و تىكدانى سنورە دەستكردەكان و لىدان و روۋخاندنى رىژىمە دىكتاتور و تىرۋىستىيەكاندا دەور بگىرى و وشيارانە بەرى ھەلوئىستى خۇى بىرئىتەۋە،

دهرگاكانى ئازادىيى و پيشكهوتن له سهر خووى و آلا دهكاو ئهوانهش كه به پيوهرهكانى سهردهمى شهپرى سارد له دنياى سياسهتدا يارى بكهن، دهرفتهكان له كيس خويان دهدن!

راستىيهكهى ئهويه كه، ريگاي ئيمه و ئهوان زور ليك جياوازه. بو ئيمه، رولكهكانى نهتهوى كورد، ئهوى دهبي نامانج بى، رزگاريى خاك و نهتهوه، به دهستهوه گرتنى چاره نووسى سياسى و پيكهوهنانى كيان و دهولهتى نهتهويهيه. ريگاي ئهوان هيشتنهوه و راگرتن و به هيژ كردنى ئه و سيستمه ساتراليستىيهيه كه "ئيرانى فره نهتهوه" دهكاته "نهتهوى ئيران" و "ئيرانى كه سيرولهه قوام". كورد عه و داللى رزگاريى خويهتى و بو گه يشتن به نامانجهكانى پرينسيپى قازانج و بهرزه وهنديى سياسى رهچاو دهكا و دهستى يارمهتى و هاوكارى بو هه موو دهوله تان و كوڤ و كوملهكان راده كيشى و له ليدان و رووخاندنى ههر داگيركه ريكي كوردستانيشدا، به و مهرجهى ماف و بهرزه وهندييهكانى خووى تيدا بهدى بكا، هاوپهيمانى له گه له ئه مريكا دهكا. ههروهك چون ئه وانيش بو دهرباز كردنى ئيران له "پيلان" له هيچ شتى نا پرينگيئنهوه!

به پيى ئه و به ياننامه يه حيزبى ديموكرات و حيزبى پانئيرانيست، بو يه كيان سه لماندوو كه حيزبى نهتهويهى و جه ماوه ريبن و ريشه يان له كومله لگه ي خويان دا ههيه.

ئيمه ي پيشهروى بزاقى ناسيو ناليستيش له روژه لاتى نيشتمان تا ئيستا حيزبى ديموكراتمان به حيزبىكى نهتهويهى ناسيو وه و ههر له سهر ئه و بناخه يه ش بووه كه خوازيارى باشترين پيوهندي و هاوكاريى بووين. به لام سه لماندى نهتهويهى بوونى حيزبى پانئيرانيست له لايهن حيزبى ديموكراتى كوردستانه وه و "دريژه دانى خهباتى هاويهش" له گه لى به و ته رزه، هه له يه كى سياسىيه و نه گه ر راست نه كريتته وه، زيان له گه لى كورد و بزوتنه وه كه ي دهدا. سيفهتى نهتهويهى بوونى حيزبى ديموكرات زور له و سيفه تهى به ناره وا به حيزبى پانئيرانيست دراوه جياوازه. حيزبى ديموكرات حيزبى نهتهويهى نهتهويهيه كه به ناوى كورد. به لام نهتهويهى بوونى حيزبى پانئيرانيست به كام له نهتهوهكانى ئيرانه وه مانا ده كريتته وه، له كاتيكا ئه و هه قيقه ته به سه لميئين كه نهتهويهيه كه به ناوى "نهتهوى ئيران" بوونى نيهيه؟! ههر له جيذا هاوپهيمانيى له گه لى ههر حيزب و دهسته يه كه له ئيراندا كه گه لانى ئيران به "نهتهوى ئيران" دابنى و به پانه وه حاشا له فره نهتهويهى بوونى ئيران بكا، خو تواندنهويه!

له و به ياننامه دوو قوليهيه دا ده بوو مادام حيزبىكى نهتهويهى كورد لايه نيكييهتى، لانى كه م به يه ك وشه ئاوڤ له كيشه ي گه لى كورد بدرابايه ته وه. نووسه رى به ياننامه ي هاوبه شى حيزبى ديموكرات و حيزبى پانئيرانيست، ناماده نه بووه پچووكتري نيمتياز به كورد و بزوتنه وه كه ي بدا. به ياننامه كه باس له "حاكميه تى ميللى"، ديموكراسى و مافى مروڤ" و "يهكسانى ئه قوامى ئيرانى له دابه شكردنى دهسه لات" و داببنكردنى مافه كانيان دهكا.

هيچكام له و وشه و عيباراته به رواهت رازاوانه، فريان به سه ر كيشه ي گه لى ئيمه وه نيه و ته نيا خوڤ له چاو كردنه و بهس! كام هيژى دژ به كورد، كام هيژى ديكتاتور و داگيركه ر له ئيران و چوار دهورى ئيران، ئه مڤو له پشت ده مامكى "حاكميه تى ميللى" و "ديموكراسى" و "مافى مروڤ" هوه خووى حه شار نه داوه؟!.

به لام له مڤر "ئه قوام" و "داببنكردنى مافه كانى ئه قوام" و "يهكسانى ئه قوامى ئيرانى له دابه شكردنى دهسه لات"! رهنگه كه سانيك پييان و ابى كابرلى پانئيرانيست به شى شيرى له و دابه شكردنى دهسه لات به كورد دابى! بو ئه وى كهس به هه له دا نه چى و پيوانه بى، ئه و لوتفه ي "حيزبى پانئيرانيست" له "داببنكردنى مافه كانى ئه قوام" و "يهكسانى ئه قوامى ئيرانى له دابه شكردنى دهسه لات"، گه لى كورد و گه لانى بنده ستى ئيران ده گريتته وه، خراپ نيه، روانگه ي حيزبى پانئيرانيست بو "قهوم" و "ميلهت" له زمانى خويه وه روون بكه ينه وه:

له مادهی 3 له به لگه نامه ی "افکار و عقاید حزب پان ایرانیست" دا هاتوو که: "پانئیرانیسته کان له سهر شه باوهرن ئیران ولایتیکی فره قهومه، نهک فره نه ته وه". ئه وان جیاوازی له نیوان "نه ته وه" و "قهوم" دا ده که ن، شه دوو چه مکه به یه ک چت تیئاگه ن و وشیارانه ش به نه ته وه بنده سته کانی ئیران ده لئین "نه قوام". "پان ایرانیسته می گویند: ملت پدیده ای تاریخی و قائم به ذات خود است. یعنی ملتها در گذر زمان و تاریخ و با سکونت اقوام گوناگون در یک سرزمین مشترک و ایجاد سنت و آداب مشترک و فرهنگ مشترک و دفاع مشترکی که همه ی اقوام متشکله آنها در درازای تاریخ از سرزمین، میراث و فرهنگ مشترک خود در برابر بیگانه گان کرده اند پدیده آمده اند".

جا کاتی، در ده که وی مه به سستی "حیزبی پانئیرانیست" له قهوم و نه قوام تیره و تیره کانه نهک گه ل و گه لان، تییده گه یین که "یه کسانی نه قوامی ئیرانی له دابه شکردنی ده سه لات" یانی چی؟ له قامووسی نه واندا، "دابه شکردنی ده سه لات" مانای دابه شکردنی ده سه لاتی سیاسی، ئابوری له نیوان نه ته وه کانی ئیران و دیاریکردنی سنوور و جوغرافیایان نییه . به لکوو دابه شکردنی ده سه لاتی ئیداری و مالی له نیوان بنه ماله کانی "هاشمی" و "خامنه یی"، "اردبیلی" و "رمضانزاده"، "قمی" و "کاشانی"، "مشکینی" و "اردبیلی"، "خلخالی" و "گیلانی"، "طبسی" و "شیرازی"، "کرمانی" و "صفوی" دایه!؟

بویه روله ی کورد هه قیه تی له دیتنی ئیمزای حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له پای به یان نامه یه کدا که نه ته وه ی کورد تا ئاستی تیره یه ک دینیتته خواری و ناته بایه له گه ل هه لگرتنی دروشمی فیدرالی حیزبی دیموکرات، تووشی سهر سوورمان بی! یان ده نا رهنگه شه و فیدرالیزمه ی حیزبی دیموکرات په سندی کردوه، شه نه بی که له سهر بناخه ی نه ته ویی و جوغرافی فوورموله کرابی و ده سه لات و سنووری نه ته وه یی کورد له ئیران داده سته بهر بکا!

3/سهرماوهزی/2704

23/نوامبری/2004

www.ruk2691.com

ruk2691@yahoo.com

(1) بروانه: سایتی حزب پان ایرانیست

(2) وهرگیپردراوی کوردی به یان نامه که، له گه ل فارسییه که ی ده قاورده ق نییه